

## **Tussenbericht over soaren**

15 februari 2015

Tijdens de afdelingsvergadering op 21 november 2014 is besloten tot het invoeren van een aantekening duinsoaren, naast de bestaande aantekeningen bergstart en lierstart. Dat besluit leidde tot vragen en protesten. Daarop heeft het bestuur op 29 januari 2015 een bijeenkomst georganiseerd voor geïnteresseerde leden. Tijdens de bijeenkomst heeft het bestuur samen met de soarcommissie uitleg gegeven en is uitgebreid gesproken over de haken en ogen aan het besluit. Afgesproken is dat het bestuur zich op 5 februari 2015 intern beraadt over het vervolg. Toegezegd is ook dat de belangstellenden voor de soarbijeenkomst als klankbordgroep zullen worden gebruikt en rechtstreeks worden geïnformeerd (en alle andere leden via nieuwsbrief, website en Riser).

Op 5 februari heeft het bestuur zich gebogen over de resultaten van de soarbijeenkomst en besloten om op 11 februari daarover gezamenlijk met de soarcommissie te overleggen. Tijdens dat overleg van 11 februari zijn de volgende onderwerpen besproken:

- a) definities van begrippen
- b) praktischeisen soarbrevet 2 en 3
- c) kortingsregeling op aantal vluchten voor brevet-2
- d) theorieeisen soarbrevet 2 en 3
- e) verkrijgen aantekening instructeur of tandempiloot op soarbrevet
- f) eisen aan verlenging soarbrevet 2 en 3
- g) overgangsregeling voor huidige houders van een lierbrevet
- h) overgangsregeling zij-instromers
- i) soarbrevet als aanvullende, vrijwillige aantekening voor houders bergbrevet
- j) vervolg

Onderstaand geven we de uitkomst van de bespreking per punt weer en hoe we daar mee om willen gaan. We vragen jullie om op- en aanmerkingen te mailen naar [info.schermvliegen@knvvl.nl](mailto:info.schermvliegen@knvvl.nl)

### **a) definities van begrippen**

In het besluit is zoveel mogelijk aangesloten op de bestaande begrippen en definities zoals die voor bergvliegen (en liervliegen) zijn gehanteerd in het Reglement Schermvliegen. Dat leidt af en toe tot wat kunstmatige begrippen. In het kader van een algehele herziening / herschikking van de reglementen zal dit in een later stadium onder de loep worden genomen. Voorlopig lijkt een toelichting op de definities een werkbare oplossing voor de verduidelijking van de definities. Hieronder volgt telkens de definitie met de nadere toelichting.

**Hoogtevlucht Soarstart** Een vlucht met een hoogteverschil groter dan 20 meter en een horizontale afstand van minimaal 1 km.

De uitleg bij deze definitie is dat het hoogteverschil geldt ten opzichte van zeeniveau; het getal van 20 meter is als redelijk gemiddelde hoogte genomen. De horizontale afstand is de in totaal minimaal gevlogen afstand tijdens 1 vlucht. Dat kan vanaf het startpunt gezien bijvoorbeeld 5 keer 200 meter heen en weer vliegen zijn of 1 keer 1000 meter

**Overlandvlucht Soaren** Een Hoogtevlucht Soaren waarbij de gevlogen afstand over de grond tussen start en landing minimaal 5 km is.

De uitleg bij deze definitie is dat het gaat om de horizontaal minimaal gevlogen afstand tussen startpunt en eind- of keerpunt van de vlucht. Dit houdt in dat de piloot zelf mag bepalen of hij terugvliegt naar zijn startpunt, mits zijn keerpunt bij terugvliegen tenminste 5 km van zijn startpunt verwijderd is.

*(duin)Soaren* Het schermvliegen met gebruikmaking van de startmethode Soarstart.

**Soarstart** De start van een schermvliegvlucht zonder mechanische hulpmiddelen, gebruik makend van de hellingstijgwind aan de loefzijde van daarvoor geschikte kustverdedigingswerken, met een maximale hoogte van 100 meter, alleen geldig in Nederland.

Deze definitie is afgeleid van de definitie van soaren in de *Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen*: "soaren: met een zeilvliegtuig of schermzweeftoestel vliegen op de hellingstijgwind aan de loefzijde van daarvoor geschikte kustverdedigingswerken". De maximale hoogte is toegevoegd als afbakening van soaren ten opzichte van bergvliegen. [wellicht logischer om zinsnede "met een maximale hoogte van 100 meter, alleen geldig in Nederland." onder te brengen bij definitie van *(duin)Soaren*, of helemaal weglaten]

### **b) praktischeisen soarbrevet 2 en 3**

In het besluit van de najaarsvergadering 2014 zijn de praktischeisen voor het soarbrevet 2 en 3 opgenomen. Tijdens de soarbijeenkomst zijn over deze eisen vragen en opmerkingen gekomen en suggesties voor aanpassingen gedaan. Om hier invulling aan te geven formeren we momenteel een groep instructeurs die de eisen (nogmaals) onder de loep neemt en waar nodig voorstellen voor aanpassing doet. Dit is onderdeel van de bredere herziening van praktischeisen voor alle startmethoden die al gaande is. Tijdens de najaarsvergadering zijn op basis daarvan de eisen voor bergbrevet 3 al aangepast. Het streven is om tijdens de voorjaarsvergadering het resultaat daarvan aan de afgevaardigden voor te leggen.

Het soarbrevet 3 met bijbehorende eisen is geïntroduceerd om aan te sluiten bij de systematiek voor berg- en liervliegen. Daar is brevet 3 nodig om de aantekening instructeur of tandem te kunnen behalen. Het is bedoeld om een (minimale) waarborg te geven qua ervaring om in aanmerking te kunnen komen voor die aantekeningen. Zoals hiervoor aangegeven zal een groep instructeurs de eisen (nogmaals) onder de loep nemen.

### **c) kortingsregeling op aantal vluchten voor brevet-2**

De kortingsregeling houdt in dat wie al een brevet-2 of hoger heeft voor een bepaalde startmethode, een tweede methode erbij kan halen met tenminste 20 vluchten (in plaats van tenminste 40) en een luchtwaardigheidsbewijs. Deze regeling gaat ook gelden voor de startmethode soaren. Dus wie een lierbrevet heeft kan "met korting" de soaraantekening erbij halen. De vraag of het omgekeerde ook wenselijk is (wie straks een soaraantekening heeft, kan met korting een lier- of bergaantekening halen) leggen we aan de groep van instructeurs voor. Soarvluchten zijn immers geen hoogtevluchten met een hoogte verschil van 500 meter. In alle gevallen is ook een

luchtwaardigheidsverklaring nodig; 20 vluchten is dus geen garantie dat dit een voldoende aantal is om de aantekening te verkrijgen. Voor *huidige* houders van een lierbrevet geldt een overgangsregeling, zie onder g). Voor houders van een bergbrevet zie onder i) wat de soaraantekening voor hen kan betekenen. Een extra theorie-examen is in de huidige situatie van examineren niet nodig. Dat kan anders worden indien bij het theorie-examen onderscheid gaat worden gemaakt tussen theorie voor berg / lier / soaren.

#### **d) theorieeisen soarbrevet 2 (en 3)**

In de huidige opzet van het theorie-examen bestaat er geen verschil tussen het theorie-examen voor brevet lier of berg. Er is wel verschil in theorie tussen brevet 2 en 3. De examencommissie is bezig met het opnemen van vragen in de verschillende examenonderdelen die specifiek betrekking hebben op soaren. Daarnaast gaat de examencommissie onderzoeken of het mogelijk, wenselijk en zinvol is om wel onderscheid te maken in het theorie-examen tussen berg / lier / soaren. Zolang daartoe niet besloten is, blijft er sprake van 1 theorie-examen voor alle brevetten 2 respectievelijk 3.

#### **e) verkrijgen aantekening instructeur of tandempiloot op soarbrevet**

We vragen de onder b) genoemde groep van instructeurs om advies of het wenselijk, noodzakelijk en verstandig is om de aantekening voor instructeur of tandem te kunnen verkrijgen zonder over een lier- of bergbrevet te beschikken.

#### **f) eisen aan verlenging soarbrevet 2 en 3**

Voor de verlenging van een brevet volstaat al jaren een aantal vluchten of een aantal vliegrepen, waarbij geldt: een vlucht is een vlucht. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt in liervluchten of bergvluchten. Wie dus zowel brevet 2 aantekening berg als aantekening lier heeft, kan beide aantekeningen geldig houden met óf alleen bergvluchten, óf alleen liervluchten óf een combinatie daarvan. Conform deze methode zou dit ook kunnen gelden voor de aantekening soaren. Wie dus bijvoorbeeld een brevet 2 met aantekening soaren en aantekening lieren heeft, kan dit geldig houden met óf alleen liervluchten, óf alleen soarvluchten óf een combinatie daarvan. Soarvluchten zijn echter geen hoogtevluchten. Hier speelt het dilemma van eenvoud van regelgeving versus onderscheid in soorten vluchten. Daar zijn we nog niet uit. Ook dit is een vraag waar we het advies van de instructeurs over willen horen.

#### **g) overgangsregeling voor huidige houders van een lierbrevet**

Voor de houders van een lierbrevet komt er een overgangsregeling, aangezien het soaren een andere starttechniek betreft. De regeling is gericht op degenen met een lierbrevet die (vinden dat zij) reeds beschikken over voldoende soarervaring. Deze piloten hoeven alleen een proeve van bekwaamheid aan het duin af te leggen ten overstaan van een instructeur soaren. Zij hoeven niet opnieuw theorie-examen te doen, want het theorie-examen maakt (nog) geen onderscheid in berg/lier/soaren. De overgangsregeling duurt tot 1 mei 2016 (uitgaande van acceptatie tijdens voorjaarsvergadering 2015; ongeveer 1 jaar en samenvallend met start badseizoen). De onder b) genoemde groep van instructeurs vragen we ook om de proeve van bekwaamheid te beschrijven en om deze ook te gaan afnemen. Ook over de wijze van aanmelden en afspreken komen we met een plan.

Na de overgangstermijn moeten houders van een lierbrevet de gewone weg volgen. Dat betekent dat zij een opleiding voor de aantekening soaren moeten volgen. Daarbij kunnen ze gebruik maken van de kortingsregeling (zie onder c) en hoeven zij niet opnieuw theorie-examen te doen.

#### **h) overgangsregeling zij-instromers**

Voor de zij-instromers met soarervaring maar zonder enig brevet komt er ook een overgangsregeling. De regeling is gericht op degenen zonder een brevet die (vinden dat zij) reeds beschikken over voldoende soarervaring. Deze piloten moeten een proeve van bekwaamheid aan het duin afleggen ten overstaan van een instructeur soaren én zij moeten theorie-examen doen. De overgangsregeling duurt tot 1 mei 2016 (uitgaande van acceptatie tijdens voorjaarsvergadering 2015; ongeveer 1 jaar en samenvallend met start badseizoen). In deze periode is het op afspraak en ijs en weder dienende mogelijk om een proeve van bekwaamheid af te leggen. Voorwaarde is uiteraard dat zij lid zijn of worden van de KNVvL.

De onder b) genoemde groep van instructeurs vragen we ook om de proeve van bekwaamheid te beschrijven en om deze ook te gaan afnemen. Ook over de wijze van aanmelden en afspreken komen we met een plan.

Na de overgangstermijn moeten de zij-instromers de gewone weg volgen. Dat betekent dat zij een opleiding voor de aantekening soaren moeten volgen en theorie-examen moeten doen.

#### **i) soarbrevet als aanvullende, vrijwillige aantekening voor houders bergbrevet**

De houders van een bergbrevet hebben en houden het recht om te duinsoaren. Zij kunnen echter vrijwillig kiezen om een opleiding voor duinsoaren te volgen, om op die manier hun praktijkkennis en -ervaring van het soaren te vergroten. Als zij willen, kunnen ze dat bekronen met de aantekening duinsoaren op basis van een afgegeven luchtwaardigheidsbewijs. Zij hoeven niet opnieuw theorie-examen te doen, want het theorie-examen maakt (nog) geen onderscheid in berg/lier/soaren.

#### **j) vervolg**

Voor de korte termijn zijn de volgende acties nodig / in gang gezet, gericht op behandelen aanpassingen besluit invoering soarbrevet tijdens voorjaarsvergadering op 10 april:

- we vormen een groep instructeurs die de eisen voor soarbrevet 2 en 3 opnieuw onder loep neemt als onderdeel van de bredere herziening van de praktischeisen voor de verschillende brevetten.
- dezelfde groep instructeurs vragen we of het wenselijk, noodzakelijk en verstandig is om de aantekening instructeur of tandem te verkrijgen zonder een lier- of bergbrevet te hebben.
- dezelfde groep instructeurs vragen we om de proeve van bekwaamheid te beschrijven en een plan te maken hoe houders van een lierbrevet en zij-instromers met soarervaring deze proeve kunnen afleggen.
- vaststellen door examencommissie van theorie-eisen soarbrevet-2 en opstellen specifieke examenvragen
- administratieve aanpassingen, zoals ledenadministratie.

Voor de langere termijn zijn aanvullend de volgende acties nodig, die deels los staan van het invoeren van het soarbrevet:

- onderzoek door examencommissie of het wenselijk, zinvol en mogelijk is om onderscheid in theorie-examen te maken naar lier/berg/soaren
- onderzoek door bestuur of het wenselijk, zinvol en mogelijk is om in de toekomst onderscheid aan te brengen in eisen voor verlenging van brevet, indien piloot meerdere aantekeningen heeft.
- Integrale herziening van structuur en inhoud alle reglementen van de afdeling

Het bestuur streeft er naar om tijdens de voorjaarsvergadering op 10 april aan de afgevaardigden een voorstel te doen om het genomen besluit op een aantal punten aan te passen. Omdat de tijd krap is horen we graag van jullie wat je van de punten uit dit bericht vindt. Mail je op- en aanmerkingen naar [info.schermvliegen@knvvl.nl](mailto:info.schermvliegen@knvvl.nl)

Bestuur Schermvliegen.